

Allmänna skyddsregler för arbeten i försörjningstunnlarna

Standard Operating Procedure

■ Stockholm Arlanda Airport

Swedavia
Airports

Innehåll

1. Syfte	2
2. Samordningsansvar Försörjningstunnlar B900 och B471.....	2
3. Tillträde till Försörjningstunnlarna.....	2
4. Personlig skyddsutrustning.....	3
5. Extra kontroll vid speciella inpass.....	4
6. Arbeta och vistelse i Försörjningstunnlarna.....	4
7. Bilkörning.....	5
8. Laddning av batterier/laddning av elfordon.....	5
9. Sprängning, åverkan i berget.....	6
10. Risker – Olycksfall	6
11. Risker – Tunnel F3 återvändsgränd	6
12. Risker – Radon.....	6
13. Vår arbetsmiljö.....	7

Allmänna skyddsregler för arbeten i försörjningstunnlarna

1. Syfte

Enligt arbetsmiljölagen 3 kapitel 7e ska samordningsansvarig upprätta allmänna skyddsregler för arbetsstället..

2. Samordningsansvar Försörjningstunnlar B900 och B471

Varje arbetsgivare på det gemensamma arbetsstället är skyldig att se till att dennes verksamhet eller anordningar på arbetsstället inte utsätter någon annan för risker.

Därför ska varje arbete i tunnlar anmälas, se punkt 4.

Som en del i Swedavias förbättringsarbete skall ansvarig person för gällande arbete i tunnlar rapportera alla händelser och incidenter som inträffar till ombud för samordningsansvar, samt göra en "händelserapport".

3. Tillträde till Försörjningstunnlarna

Innan arbete i tunnel B471 eller B900 påbörjas skall den person som ansvarar för de personerna som skall ner i tunnlar skriva ett mottagningsbevis avseende "*gemensamma skyddsanordningar och skyddsregler inom ombudsområdet*".

Tunnlar betraktas som behörighetsområde gul och badge krävs för tillträde.

Mottagningsbeviset går igenom med ombud för samordningsansvarig för arbetsmiljön i tunnlar. Mottagningsbeviset är giltigt ett år och skall därefter förnyas. För att skriva ett mottagningsbevis kontaktas ombudet per mejl: forsorjningstunnlar@swedavia.se

För att möjliggöra utrymning är tillåtet antalet som vistas i ledningstunnlar begränsat. Antalet är beroende på tunneldel, så vid plandering av arbeten kontakta forsorjningstunnlar@swedavia.se. Detta gäller främst entreprenadarbeten, rondering och akuta arbeten omfattas ej.

För att beträda försörjningstunnel B471 och B900 krävs en anmälan till forsorjningstunnlar@swedavia.se där det ska följande information anges:

- En kopia på mottagningsbeviset skall skickas med.
- Datum för arbete
- Vilken tunnel
- Del av tunnel
- Vad för arbete
- Företag

- Planerad arbetstid
- Kontaktperson ovan mark på företaget & telefonnummer
- Namn och telefonnummer på samtliga personer i tunneln
- Vilken in- och utpassage som kommer att användas vid in- och utträde av tunnel.
- Om bil, truck eller dylikt ska användas, samt drivmedel (batteri eller bränsle).

Anmälan ska göras med god framförhållning före tillträde till tunneln.

Efter att anmälan om jobb i tunnlar bekräftats så ska följande instruktion följas vid in- och utpassage ur tunnlar:

Inpassage i tunnel:

1. Personen som ska beträda tunnel ringer Teknisk koordinatör på tel: 010-109 66 00 och uppger antal personer, namn, företag, vad som ska göras innan inpassage i tunneln.
2. Teknisk koordinatör kontrollerar att informationen är föranmäld och ger därefter tillåtelse att beträda tunneln.
3. Teknisk koordinatör noterar tid för inpassage.

Utpassage ur tunnel:

1. När personer lämnar tunneln måste Teknisk koordinatör kontaktas på tel: 010-109 66 00 för att anmäla utträde ur tunnel.
2. Teknisk koordinatör noterar vem som lämnar och tid för utpassage.

Porttelefonerna vid in- och utpassen ska bara användas i nödfall eller om mobiltäckning saknas.

4. Personlig skyddsutrustning

Vid vistelse i tunnelsystemen skall följande utrustning bäras:

- Hjälm (SS-EN 397), hakrem ska vara knäppt
- Heltäckande klädsel med långa ärmar och byxben
- Minst varselklass 2 (SS-EN 20471) färg gul, tex varselväst.
- Skyddsskor med tåhätta och spiktrampskydd (SE ISO 20345)
- Vattentålig pannlampa (alternativt ficklampa som ska medföras lättåtkomligt)
- Flyktmask (SS-EN 403) för brand och kemgaser (EN 14387:2004 + A1:2008)

Ytterligare personlig skyddsutrustning (som tex skyddsglasögon) ska användas i enlighet med aktuell riskanalys/skyddsinstruktion eller direktiv från samordningsansvarig på aktuell arbetsplats eller BAS U på arbetsplatser där det bedrivs bygg- och anläggningsarbete. Exempelvis:

- Skyddsmask mot radon, se stycke om Risker – Radon, nedan

- Ögonskydd, skyddsglasögon alternativt visir (SS-EN 166)
- Gasvarnare för syrebrist
- Skyddshandskar
- Hörselskydd

5. Extra kontroll vid speciella inpass

- Vid inträde i tunnelsystemen och utträde ur tunnelsystemen på Airside ska personalen kontrolleras av SÄK-vakter.
Denna extra kontroll gäller vid alla inpass som är på Airside:
 - Tunnel B900 Airside-inpass 1, 3, 4, 9 och 11
 - Tunnel B471 Airside-inpass 101, 106, 107, 108 och 111

Personalen **får inte öppna dörren** innan SÄK-vakt är på plats/ger sitt ok till att öppna dörren.

- Inpass 109, T52/K50: för utpassage krävs specialtillstånd av Swedavia EI 010-109 14 06.
- Inpass 110, Kylcentral: för utpassage krävs specialtillstånd av Swedavia Komfort 010-109 14 10.

6. Arbete och vistelse i Försörjningstunnlarna

Ensamvistelse i Försörjningstunnlarna är inte tillåtet. Säkerställ att ingen vistas ensam i Försörjningstunnlarna ens tillfälligt eller lämnas kvar ensam. Om ensamvistelse trots allt förekommer, ska det finnas en riskbedömning som visar att riskerna är minimala exempelvis för att det bara handlar om tillsyn då man inte behöver gå in i tunneln och inte gör några ingrepp.

Tunnelbesökaren behöver ha god kunskap om närmaste hjälplats samt tillträdesvägar och alternativa vägar ut om evakuering behövs.

Arbetsplatsen behöver markeras och det behövs signaleras när arbete pågår i Försörjningstunnlarna, exempelvis med fasta signallampor och skylt "Arbete pågår" på båda sidor om berörd tunnelsektion.

För identifikation skall alla bära synlig badge med uppgifter om namn och företag samt giltig legitimation.

Tunnelbesökaren behöver felanmäla om man upptäcker fel eller skador till exempel på kablar eller ledningar, nedfallna stenar eller tecken på ras från betong eller berg.

Länk till felanmälan:

<https://www.swedavia.net/airport/arlanda/start/kontakta-ansoka-bestalla/rapportera/felanmalan>

Länk till tillbud:

<https://www.swedavia.net/airport/arlanda/start/kontakta-ansoka-bestalla/rapportera/handelserapportering>

All form av rökning är förbjuden i försörjningstunnlarna.

OBS! om fjärrvärmerör i en tunnel börjar läcka, finns risk för svåra brännskador från den utläckande ångan.

Dessutom kan ångan försämra sikten. Tunneln måste i så fall utrymmas omgående.

Vid arbete i Försörjningstunnlarna får man **inte**:

Lämna öppen port, dörr, grind eller lucka obevakad.

Ta med brännbara vätskor i större mängd än för ett dagsarbete

Lämna utrustning, skräp mm efter sig. Det ska vara soprent.

För Heta Arbeten krävs tillstånd av Flygplatsräddningstjänsten.

Införsel av brandfarlig gas, som är tyngre än luft (tex gasol), är förbjuden.

Införsel av övrig brandfarlig gas kräver tillstånd av Flygplatsräddningstjänsten.

7. Bilkörning

Transport av varor med bil är delvis möjlig i tunnel 471 (FT F1) via inpass 105. Om bil planeras att användas behöver det informeras om det i anmälan till forsorjningstunnlar@swedavia.se. Vid inpassering informeras Teknisk koordinatör på tel: 010-109 66 00 om fordonet.

Samtliga fordon ska vara utrustade med handbrandsläckare, en 6 kg pulver och ytterligare en anpassad efter fordonstyp.

Fordonet får inte parkeras i Försörjningstunnlarna efter dagens arbete.

Lämnas fordonet ska det parkeras olåst med färdriktning ut ur tunnel, med tändningsnyckel väl synlig och parkeringsbroms åtdragen

Tomgångskörning är förbjuden.

Fordonet får aldrig stå i vägen för ev räddningsinsats eller utrymning.

Vid brandlarm skall fordonet avlägsnas om möjligt.

Se även AR dokument A-08-2013 "Ordningsregler för trafik, relaterade till fordon, utrustning och arbetsredskap".

8. Laddning av batterier/laddning av elfordon

Batteriladdning är inte tillåtet i Försörjningstunnlarna pga brandrisk.

Batteriladdning får bara ske på särskilt anpassad plats utanför Försörjningstunnlarna.
Installation av laddningsplatser är inte tillåtet utan godkännande från Swedavia.

9. Sprängning, åverkan i berget

Arbeten som tex grävning, borring eller sprängning kan medföra rasrisk.
Eftersom det finns kritisk infrastruktur i försörjningstunnlarna är åverkan i berget inte tillåtet utan godkännande från Swedavia. Innan arbetet behöver berget kontrolleras och rensas av personal med särskild kompetens.

Generellt ska ATOS godkänna samtliga sprängningar som sker på Swedavias mark, inklusive tunnlar. Det krävs både sprängplan och omfattande riskanalys i enlighet med AR dokument G-13-2017 "Arbete på flygplats".

10. Risker – Olycksfall

Zonhanteringssystem (ett system för att få vetskap om var personer befinner sig i tunnelsystemen), utrymningssystem, Mobilnät saknas i Försörjningstunnlarna. Nödbelysning finns bara delvis i tunnlar och vid hjälpplatserna.

Detta innebär risker för de som vistas där och att räddningstjänsten ej kan göra en insats i tunneln vid brand eller annan incident då kommunikation ej är möjlig.

Eftersom ett zonhanteringssystem ej är installerat är det omöjligt att veta var personer som vistas i tunnelsystemen befinner sig.

En räddningsinsats kan därför bli avsevärt fördröjd vid en ev. incident.

Utrymning från tunnelsystemen skall därmed kunna slutföras utan insats av räddningstjänsten.

11. Risker – Tunnel F3 återvändsgränd

Tunnel F3 i B471 är stängt, dvs avstickare F3 är en återvändsgränd och är stängd med låst grind.

Vid besök i F3 ska en person stå kvar som vakt vid korsning F1-F3 under hela besöket.

Vid ev incident kan vakthavande person påkalla hjälp vid närmaste hjälpplats HP F1 300.

12. Risker – Radon

Radonhalten är uppmätt enligt tabell nedan, men varierar beroende på plats och årstid. För aktuella värden, kontakta forsorjningstunnlar@swedavia.se.

Det är varje arbetsgivares skyldighet att tillse att arbetstagarna inte exponeras för radonhalter som överskrider arbetsmiljöverkets gränsvärden.

Radonhalt, Bq/m ³	Position i Ledningstunnlarna	Arbetsmiljöverkets krav (exempel)
100-200	Generellt	Ingen åtgärd
200-400	Vissa tunnelavsnitt	Max 400 h/år
400 och uppåt	Vissa lokala punkter	Särskild åtgärd, Andningsmask, Kortad vistelse

13. Vår arbetsmiljö

- Vi vill skapa en gemensam arbetsplats där vi arbetar på ett sätt som inte riskerar din eller någon annans hälsa eller säkerhet.
- Ordning och reda/städning på arbetsplatsen: God ordning och reda på arbetsplatsen förebygger olycksfall, skapar god framkomlighet och trivsel.
- Förbindelseleder, transport- och utrymningsvägar får inte användas som förvaringsplats för material/skräp/utrustning eller dylikt.
- Spill av vätska eller dylik på golv: Ytan skall spärras av och saneras omedelbart för att förhindra personskador.
- Bullrande verksamhet: Alla som arbetar på arbetsplatsen har ett ansvar för att minimera störande buller/ljud/musik i syfte att minska risk för hörselskador och att brand- eller utrymningslarm kan höras tydligt.
- Skyddsanordningar vid tillfälliga arbeten: Om arbetet innebär att någon annan person kan skada sig, måste en tillfällig avspärrning sättas upp kring det aktuella arbetsområdet.
- Dammig och luktande verksamhet: Alla som arbetar på arbetsplatsen har ett ansvar för att minimera störande damm/partiklar/lukter i syfte att minimera hälsorisker.
- Brandskydd: Alla på arbetsplatsen ska kunna använda den släckutrustning som finns i byggnaden och larma, släcka eller begränsa en uppkommen brand samt känna till utrymningsvägar och återsamlingsplats
- Besiktningsspliktiga maskiner och anordningar: Hjälpmedel ska vara besiktigade och godkända, intyg ska kunna visas upp på begäran.
- Elsäkerhet: Det är endast personal med formell **relevant aktorisering för el-arbeten** och godkänt arbetstillstånd från Swedavia, som får göra ingrepp/åtgärder i elanläggning.
- Avfallshantering: Avfall från våra arbetsplatser källsorteras och läggs på anvisad plats. Särskilt viktigt är att farligt avfall sorteras ut och omhändertas på det sätt som föreskrivs. Exempel på farligt

avfall är spillolja, asbest, kemikalierester, slam, smörjfett, oljeskadat material, batterier och lysrör.

- Kemiska produkter/farliga eller brandfarliga ämnen: För hälso- och miljöfarliga varor innehållande farliga ämnen som hanteras på våra arbetsplatser, ska det finnas en förteckning med tillhörande aktuella säkerhetsdatablad tillgängliga på respektive arbetsplats.
- För entreprenadarbeten ska arbetsberedning lämnas för godkännande senast 2 arbetsdagar i förväg till forsorjningstunnlar@swedavia.se